

Οι Νεομάρτυρες της Δυτικής Θεσσαλονίκης

/ Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη

Γράφει ο π. Βασίλειος Ι. Καλλιακμάνης

α) Η Θεσσαλονίκη, από την εποχή που ο Απόστολος Παύλος κήρυξε το ευαγγέλιο σε αυτήν και εν συνεχεία έστειλε δύο επιστολές προς τους κατοίκους της, ανέδειξε στο διάβα των αιώνων πλήθος γνωστών και αγνώστων αγίων. Εδώ και περίπου δεκαεπτά αιώνες σεμνύνεται για τον άγιο Δημήτριο, το μεγαλομάρτυρα και πιστό φύλακά της.

Η τιμή του πολιούχου της Θεσσαλονίκης ξεπέρασε τα τοπικά όρια και προσέλαβε οικουμενικές διαστάσεις, αφού έγινε σύμβολο σταθερότητας της πίστεως, θυσίας και δυνάμεως πνευματικής, καθώς και περιφρόνησης κάθε εγκόσμιας εξουσίας και δόξας στο όνομα του Κυρίου Ιησού.

β) Εκτός όμως από το μυροβλύτη Δημήτριο και το μαθητή του άγιο Νέστορα στη Θεσσαλονίκη αναδείχθηκαν αγιασμένα πρόσωπα και σπουδαίες εκκλησιαστικές και θεολογικές προσωπικότητες, όπως ο άγιος Ευστάθιος (12ος αι.), ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς (14ος αι.), ο άγιος Συμεών (15ος αι.) και άλλοι. Στη διάρκεια

της τουρκοκρατίας πάνω από είκοσι Νεομάρτυρες συνδέθηκαν με την ιστορία της πόλης. Άλλοι από αυτούς είναι γνωστοί και εορτάζονται, ενώ άλλοι μένουν στην αφάνεια.

γ) Τα τελευταία χρόνια κατά την πρώτη Κυριακή του Νοεμβρίου στο Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Γεωργίου Νεάπολης της Ιεράς Μητροπόλεως Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως έχει καθιερωθεί η Σύναξη των Τοπικών Αγίων. Οι άγιοι που συνδέονται στενά με τη δυτική πλευρά της πόλης είναι οι νεομάρτυρες Γεώργιος Νεαπολίτης, Αθανάσιος Κουλακιώτης και Ακάκιος Ασβεστοχωρίτης.

δ) Σεβάσμιος κληρικός ο άγιος Γεώργιος Νεαπολίτης, σύμφωνα με το συναξάρι «γεννηθείς κατά το έτος 1730, εμαρτύρησε, σφαγιασθείς την κεφαλήν και μωλωπισθείς τα μέλη δερόμενος, πορευόμενος εκ Νεβ Σεχίρ προς Μαλακοπήν της Μ. Ασίας, διά την επιτέλεσιν της αναιμάκτου θυσίας την τρίτην Νοεμβρίου του 1797». Από εκεί οι πρόσφυγες μετέφεραν το ιερό σκήνωμά του στο Ναό του αγίου Ευσταθίου στη Νέα Ιωνία Αθηνών. Μικρό τεμάχιο του λειψάνου του φυλάσσεται στο Ναό Αγίου Γεωργίου Νεάπολης Θεσσαλονίκης.

ε) Ο νεομάρτυρς Αθανάσιος Κουλακιώτης, που είχε μητέρα βουλγαρικής καταγωγής και υπήρξε μαθητής του αγίου Αθανασίου Παρίου, σύμφωνα με την παράδοση μαρτύρησε στην οδό Λαγκαδά. Όπως αναφέρεται στο συναξάρι, «εικοσιπενταετής ων, αρνηθείς τον εξισλαμισμόν, απηγχονίσθη εις την περιοχήν δυτικώς της Θεσσαλονίκης και ενεταφιάσθη υπό των ζητιάνων χριστιανών εις το Κοιμητήριον, παρά την εκκλησίαν της οσιοπαρθενομάρτυρος Παρασκευής, καταγόμενος εκ κώμης Κουλακιάς ή Πύργου του αγίου Καμπανίας. Εμαρτύρησε δε κατά την ογδόην Σεπτεμβρίου μηνός, εν η και η μνήμη του Γενεσίου της Κυρίας ημών Θεοτόκου και αειπαρθένου Μαρίας, κατά το έτος 1774».

στ) «Ο άγιος Ακάκιος Ασβεστοχωρίτης, γεννημένος κατά το έτος 1796, περίπου εικοσαετής, αρνηθείς πριν τον Χριστόν, μετανοήσας, πειθόμενος τη μητρική προτροπή, προστρέχει εις το Άγιον του Άθωνος Όρος, ένθα ενδύεται το σχήμα των μοναζόντων και τέλος σφαγιάζεται εις Κωνσταντινούπολιν, κατά το έτος 1816, την πρώτην Μαΐου Μηνός». Ο όσιος Νικόδημος Αγιορείτης, που συνέταξε το Νέον Μαρτυρολόγιον, τονίζει ότι η παρουσία των νεομαρτύρων αποτελεί ανακαίνιση «όλης της Ορθοδόξου πίστεως».

ζ) Ο όσιος Νικόδημος δίδει ιδιαίτερη βαρύτητα στις εκκλησιολογικές διαστάσεις της παρουσίας των νεομαρτύρων και γράφει ότι αυτοί γίνονται το προζύμι για την κατά Θεόν αλλοίωση της κοινωνίας. Τους βλέπει ως δόξα και καύχημα της ανατολικής Εκκλησίας και πιστά τέκνα της. Συγχρόνως απαντά σε όσους και τότε και σήμερα θεωρούν την Εκκλησία ως στείρα και έρημη, λέγοντας ότι «αυτή και μέχρι της συντελείας του αιώνος έχει να τίκτη τοιούτους νέους υιούς, και

μάρτυρας, και η γενεά αυτή των νέων αγίων της βεβαιότατα δεν θέλει λείψει από αυτήν ποτέ». Παράλληλα επισημαίνει ότι οι νεομάρτυρες αναδεικνύονται παραδείγματα υπομονής για τους χριστιανούς, οι οποίοι, όταν υπομένουν με ευχαριστία τις θλίψεις, τα βάσανα, τις ζημιές και τα «ανυπόφορα δοσίματα», τότε «λογίζονται ως μάρτυρες τη προαιρέσει».